

PALLIATIV VÅRD

Palliativ vård är ett samlingsnamn för den vård som man får när man har en obotlig svår sjukdom. Man kan få palliativ vård dels tidigt i sjukdomen med mål att förlänga livet och öka livskvaliteten, dels senare i sjukdomsförloppet när målet är att få bästa möjliga livskvalitet till livets slut.

Meningen med den palliativa vården är att kunna må så bra som möjligt trots att man har en obotlig sjukdom, och att få stöd att leva ett så aktivt och friskt liv som det går.

När någon drabbas av svår sjukdom, påverkas oftast också de som står den sjuka nära på olika sätt. Palliativ vård ger stöd både till den som är sjuk och till de närstående.

PERSONCENTRERAD VÅRD

Palliativ vård kan man få oavsett om man är i sitt eget hem, på sjukhus eller på ett omsorgsboende.

Den palliativa vården utgår alltid ifrån den sjukas behov och önskemål och kan därför variera från person till person. Vilka behov man har av sjukvård och de egna önskemålen kan ofta komma att ändras under sjukdomstiden, och då anpassas vården därefter.

Vissa gånger kan det räcka med att till exempel ha ett telefonnummer till en sjuksköterska att ringa när som helst om det skulle behövas, och ha kontakt med vården då och då. Ibland kan det behövas mer omfattande sjukvårdsinsatser.

PRIORITERAD VÅRD

Att få palliativ vård innebär att man blir högst prioriterad i sjukvården. Då har man rätt till bland annat enkla kontaktvägar och snabb hjälp när det behövs. Exempelvis får man direktnummer till de viktigaste vårdkontaktarna så att man inte behöver kontakta dem via telefonkösystemet.

HEMSJUKVÅRD

I hemmet utförs den palliativa vården av Hemsjukvården, ofta i samarbete med Palliativa rådgivningsteamet.

Hemsjukvården består av sjuksköterskor, arbetsterapeuter och fysioterapeuter från kommunens Hälso- och sjukvård samt läkare från den Hälsocentral som man tillhör.

Hembesök av läkare, sjuksköterska, arbetsterapeut och/eller sjukgymnast är avgiftsfria för den som har palliativ sjukdom. Om det behövs hjälpmedel hemma så är även de avgiftsfria.

Den som är ansluten till den palliativa vården kan kontakta hemsjukvårdens sjuksköterska dygnet runt alla årets dagar, till exempel om man inte mår bra eller behöver råd och stöd. Sjuksköterskan kan göra bedömningar och ge vissa behandlingar i hemmet.

PALLIATIVA RÅDGIVNINGSTEAMET - PRT

Om det finns besvärliga symtom eller andra särskilda behov kan det Palliativa rådgivningsteamet – PRT – kopplas in.

PRT i Gällivare är ett team som består av sjuksköterskor och läkare som är specialiserade på palliativ vård samt en kurator. PRT jobbar bland annat med att lindra och förebygga besvärande symtom, kan hjälpa till med planering och samordning av vården bland annat. De erbjuder också samtalsstöd till den som är sjuk och till de närstående.

PRT kan göra hembesök i Gällivare, Jokkmokk, Pajala och Kiruna kommuner, tillsammans med eller i samråd med Hemsjukvården.

PAVA-PLATS

På Gällivare sjukhus finns det fyra vårdplatser på avdelning 9, s.k. PAVA-platser, där den som är ansluten till PRT kan vårdas om det behövs inneliggande vård. Hit kan man få komma direkt utan att behöva vänta på akutmottagningen, det kallas för direktintag till trygghetsplats. Sjuksköterskan i Hemsjukvården och/eller PRT ska alltid kontaktas innan man kan komma till PAVA-plats, för att göra en första bedömning. Många gånger kan man få hjälp hemma istället för att behöva åka till sjukhuset.

SAMMANFATTNING:

- ♥ Palliativ vård kan man få både tidigt och sent i sjukdomsförloppet.
- ♥ Palliativ vård innebär att hemsjukvårdens sjuksköterska kan kontaktas dygnet runt alla dagar.
- ♥ Palliativ vård innebär att hembesök av hemsjukvårdens läkare och sjuksköterska är helt kostnadsfria.
- ♥ Palliativ vård innebär att hjälpmedel blir kostnadsfria.
- ♥ PRT kan kopplas in för specialiststöd vid palliativ sjukdom.
- ♥ PRT-anslutning innebär trygghetsplats på PAVA-plats med möjlighet till direktintag.

Palliativ vård